

Določila pričujočega razglasa stopijo v veljavnost tisti dan, ko se razglase v deželnem zakoniku.

Opomba: Ta uredba je bila v deželnem zakoniku razglašena dne 16. t. m.

## Kmetijstvo.

### Nevarnost vetrov in njene škodljive posledice za hosto.

Komaj so šele meseci pretekli, odkar smo v dnevnikih čitali o velikih škodah, povzročenih po vetrovih v hostah. Kako take uime nastanejo, je obče znano. Zato je velevažno vedeti, kako jih je preprečiti in kaj ukreniti, da se še zgode.

Po dolgotrajnem deževju nastopajoči zapadni veter, preobrne največ gozdnih dreves; izmed teh pa seveda najčešče jelovino, ker so listnata drevesa gola, ter lažje prebijejo naval. Tudi korenine so pri jelovini najplitveje. Nadalje opazujemo, da so hoste vetrovnim polomom tem huje izpostavljene, čim plitvejša je njihova ruša, čim više sega z mahom porasli prod. A najnevarnejši so vetrovi visokodrevesnim gozdom, koder trebamo vsestranski popolnostni razvoj vsakega posameznega drevesa. A zaradi te nevarnosti se ne sme misliti, da ne kaže vzgajati visokodrevesnih host; nikakor ne! Žalostno bi bilo, če bi se nepregledno daleč raztezalo pritlično grmičje „puščina“, kakor jo, žal, nahajamo po zanemarjenih posestvih. Visok les, ta da kmetu gmotnih sredstev na roko. Seveda so vetrovom najbolj na poti parobki gozda, potem preseke in posamezna stoječa drevesa frat.

Včasih pa vidimo podrto drevje celo v sredini gozda. Ker človek ne more neposredno vplivati na vetrove, se mora zadovoljiti s tem, da vse odstrani, kar bi utegnilo nevarnosti pospeševati.

Torej ne sekajmo parobja kar od kraja, temveč le tu pa tam poderimo kako drevo. Ravno tako ne podirajmo hoste od zahodne strani, če je pristopna južnim burjam, ampak od vzhodne.

Ne puščajmo posameznih smrek ali jelk po fratah, ker jih bode še prva burja prevrgla, temveč mecesen ali pa bukev, hrast, sploh drevesa z globoko segajočimi, krepkimi koreninami in redkejšimi vejami.

Da nam viharji drevja v sredi gozdov ne bodo ruvali, oziroma lomili, glejmo na to, da odstranimo šibka, krhka drevesa, že celo pa, če vsled kake rane gnijejo. Saj nas k temu napeljuje že vsakdanja potreba.

Pri čiščenju nasadov glejmo, da ostane vrhovje gozda sklenjeno, to se pravi, da ne sekamo tako tja v en dan in ne narejamo lukenj v gozdni strehi.

Pazimo na čiščenje vodovodov, strug in jarkov, sicer se zamaše ali založe in prva ploha izpodje korenine cele vrste dreves, ki potem popadajo. Tako

nastale vrzeli se ob priliki novih viharjev in nalivov večajo ter kaj lahko uničijo ves gozd.

Tudi brezobzirnost, škodoželjnost, oziroma sosedova sila lahko odpre uničevalno pot v naš gozd vetrovom, če njegova gozdna parcela sega v mojo. Tako posestno razmerje je gospodarska škoda; tamkaj pa, kjer je ohranitev gozda zaradi javne blaginje potrebna, pomeni javno škodo.

Skupni obrat ali snovanje gospodarskih zadrug so edini pripomočki proti temu zlu.

Preseke naj se prirejajo v ravnih črtah, brez voglov in kotov, kamor buta in se zaganja vihar. Istotako naj se ne seka in podira les v oddelkih iz sredine gozda in naj se ne izredi preveč po podiranju posameznih debel.

Kolovoze in širša pota prirejati, ne kaže po gozdu, če povzročajo sekanje lesa ali korenin v večjem obsegu. Tako obsekano drevo se pri prvi nevarnosti podere in viharju pot odpre.

Čim večje je drevo, tem večja je nevarnost, ker se vihar v vejevju lovi in dolgo deblo nevarnost pomnožuje.

Drevesa, ki so zrasla bolj na prostoru, imajo močnejše razvite korenine in so do tal vejnata. Taka drevesa se laglje branijo uničujoči sili burje. Seveda ne smemo pretiravati in zagovarjati predaleč segajoče prostornosti in obrasti drevja, ker ne služi gospodarskemu pridu.

Burja najrajše vrže, oziroma polomi ravnokar dorasla drevesa!

(Konec prih.)

## Poučni in zabavni del.

### Hroščar.

Prijatelja sem povabil na izlet. Pojdi — sem rekel — pojdi in premeriva tole pot. Kraj je — pravijo — prav lep: visoke gore, ozke doline, gole peči, temni gozdi, zeleni travniki, globoka jezera, šumeči slapovi, bistri studenci, deroče reke in kaj vem kaj še vse. Jutri vstaniva nekoliko bolj zgodaj; dan je dolg, in predno zaide solnce, bova mnogo videla, se pošteno izprehodila — saj veš, kako nam pisarniškim sužnjem dobro dé, če moremo na prostem nekoliko pretegniti okorele ude — in zvečer z nebeškimi občutki padeva Morfeju v naročje.

In takoj je bil prijatelj voljan. Kaj bi pa tudi ne bil; kar skomine so se mu delale, ko sem mu našteval krasote, ki jih bo gledal, in prijetnosti, ki jih bo užival. On, takó navdušen za vse lepo, naj bi izpustil táko priliko!

Komaj se je zjutraj zaznal dan, že me je prijatelj budil iz spanja: Krasno jutro, da nikdar lepšega; kar odriniti bo treba, ti, lenoba, pa mehkužiš grešno telo v pernicah; izvleci že vender svojega